

Zakon o općem upravnom postupku – u praksi

Zagreb, 9. lipnja 2010.

**DONOSITELJI RJEŠENJA U UPRAVNOM
POSTUPKU I NJIHOV NOVI POLOŽAJ U
UPRAVNOM SPORU**

**STRANKA I ZASTUPANJE STRANKE U
UPRAVNOM POSTUPKU - primjeri**

**POSTUPANJE STRANAKA U SLUČAJU
NERJEŠAVANJA NJIHOVOG ZAHTJEVA
I OSVRT NA ZAJEDNIČKU UPRAVNU
STVAR – primjeri akata**

**ŽALBA KAO DEVOLUTIVNI PRAVNI LIJEK U
UPRAVNOM POSTUPKU
– primjeri žalbe**

**DOSTAVA PREMA ZAKONU O OPĆEM
UPRAVNOM POSTUPKU I UREDBI O
UREDSKOM POSLOVANJU
– ogledni primjeri**

**PRIMJENA ZUP-A U POSTUPCIMA
TRGOVAČKIH DRUŠTAVA I USTANOVA
KOJE IMAJU JAVNE OVLAŠTI U
KOMUNALNOM GOSPODARSTVU
– primjeri akata**

Donositelji rješenja u upravnom postupku i njihov novi položaj u upravnom sporu

prof. dr. sc. Dragan Medvedović,
profesor Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m.

**Vrste rješenja prema obliku
upravnog postupanja i
njihovom objektu**

Rješenja u postupku rješavanja o pravima i obvezama u upravnoj stvari

A) odlučuje se o pravu ili obvezi

B) odlučuje se o postupovnim pitanjima

Rješenja u postupcima izvršenja

Postupci vezani uz upravne ugovore

Postupci izdavanja potvrda

Postupci pravne zaštite od postupanja javnopravnih tijela i pružatelja javnih usluga

Donositelji rješenja

- 1. tijela državne uprave**
- 2. druga državna tijela**
- 3. tijela jedinica lokalne i područne samouprave**
- 4. pravne osobe s javnim ovlastima**

Tko vodi postupak i donosi rješenja u upravnom postupku

A) inokosna tijela

B) kolegijalna tijela

Inokosna tijela

- službena osoba
- čelnik tijela

Kolegijalno tijelo

Donositelj rješenja:

**drugostupanjskog odnosno
prvostupanjskog**

-

tuženik u upravnom sporu

Doc. dr. sc. Dario Đerđa
Pravni fakultet u Rijeci

STRANKA I ZASTUPANJE STRANKE U UPRAVNOM POSTUPKU

Zakon o općem upravnom postupku - u praksi
Zagreb, 9. lipanj 2010.

UPRAVNI POSTUPAK

```
graph TD; A[UPRAVNI POSTUPAK] --> B[odlučivanje javnopravnog tijela]; B --> C[o pravima obvezama ili pravnim interesima]; C --> D[građana, pravnih osoba i drugih osoba]; D --> E[zaštita prava i pravnih interesa]; E --> F[STRANKE];
```

odlučivanje javnopravnog tijela

o pravima obvezama ili pravnim interesima

građana, pravnih osoba i drugih osoba

zaštita prava i pravnih interesa

STRANKE

STRANKA U UPRAVNOM POSTUPKU

- tko sve može biti stranka u upravnom postupku?
- koja su postupovna prava stranke u postupku?
- tko sve može zastupati stranku i kada?

Članci 4. te 30. do 39. *Zakona o općem upravnom postupku (Prvi dio – Temeljne odredbe)*

izjašnjavanje stranke, postupovna sposobnost, zastupanje, zakonski zastupnik, privremeni zastupnik, zajednički predstavnik i zajednički opunomoćenik, opunomoćenik, opunomoćenik za primanje pismena, stručni pomagač te postupanje javnopravnog tijela u slučaju smrti odnosno prestanka postojanja stranke tijekom postupka

PRAVO IZJAŠNJAVANJA STRANKE U POSTUPKU

Članak 30.

- (1) U postupku stranci se mora omogućiti izjašnjavanje o svim **činjenicama, okolnostima i pravnim pitanjima** važnim za rješavanje upravne stvari.
- (2) Bez prethodnog izjašnjavanja stranke postupak se može provesti samo ako se **usvaja zahtjev stranke** ili ako **odlučka u postupku nema negativan učinak na pravne interese stranke** ili kad je **tako propisano zakonom**.

“saslušanje stranke”

“izjašnjenje stranke”

~~načelo saslušanja stranke~~

PRAVO IZJAŠNJAVANJA STRANKE U POSTUPKU

- odredbe koje uređuju prava i obveze stranke u ispitnom postupku,
- odredbe koje stranci daju pravo sudjelovati u ispitnom postupku, davati izjave i objašnjenja, iznositi činjenice i okolnosti koje su bitne za rješavanje upravne stvari te pobijati točnost navoda koji se ne slažu s njezinim navodima,
- odredbe koje službenoj osobi nameću obvezu omogućiti stranci izjašnjavanje o svim okolnostima i činjenicama koje su iznesene u ispitnom postupku, o prijedlozima za izvođenje dokaza i podnesenim dokazima,
- odredbe koje omogućuju stranci sudjelovanje u izvođenju dokaza i postavljanje pitanja drugim strankama, svjedocima i vještacima, kao i upoznavanje s rezultatom izvođenja dokaza i izjašnjavanje o tim rezultatima.

Članak 52. stavci 1. i 2. Zakona o općem upravnom postupku

PRAVO IZJAŠNJAVANJA STRANKE U POSTUPKU

Sudska praksa

*Kada je u upravnom postupku provedeno vještačenje, tijelo treba stranci **predočiti nalaz i mišljenje vještaka** i omogućiti joj da se o njemu izjasni. Vrhovni sud Hrvatske, U-1266/56 od 21. svibnja 1966.*

*Izjava stranke dana u neku drugu svrhu ili u nekom drugom postupku ne smije se uzeti kao relevantna u vođenju određenog upravnog postupka. **Postupak utvrđivanja općeg interesa i postupak izvlaštenja provode se kao dva odvojena postupka** te se saslušanje stranke u prvom odnosi se na jedan predmet i ono se ne može smatrati kao sastavni dio drugog postupka. Vrhovni sud Hrvatske, U-7993/69, od 22. travnja 1970.*

PRAVO IZJAŠNJAVANJA STRANKE U POSTUPKU

Kada *drugostupanjsko tijelo* pri instancijskom rješavanju o žalbi *izvede drugačiji zaključak o činjeničnom stanju*, na podlozi novog činjeničnog stanja od onog koje je ustanovilo prvostupanjsko tijelo onda je drugostupanjsko tijelo obvezno stranci omogućiti sudjelovanje u tom ispitnom postupku i izjašnjavanje o rezultatu ispitnog postupka. **Vrhovni sud Hrvatske, UŽ-4948/59 od 23. siječnja 1960.**

Kada se postupak *obnavlja po službenoj dužnosti* stranci se mora dati mogućnost *izjasniti se o novim dokazima* na osnovi kojih je tijelo obnovilo postupak i koristiti se pravima stranke u postupku i braniti svoje zakonom zaštićene interese. **Upravni sud Hrvatske, 77/84.**

Prije donošenja novog rješenja nakon *poništenog* u upravnom sporu tužitelju treba pružiti mogućnost da se *izjasni o činjenicama i okolnostima koje su važne za donošenje novog rješenja*. **Upravni sud Republike Hrvatske, Sc-533/95 od 6. srpnja 1995.**

ODREĐIVANJE STRANKE U POSTUPKU

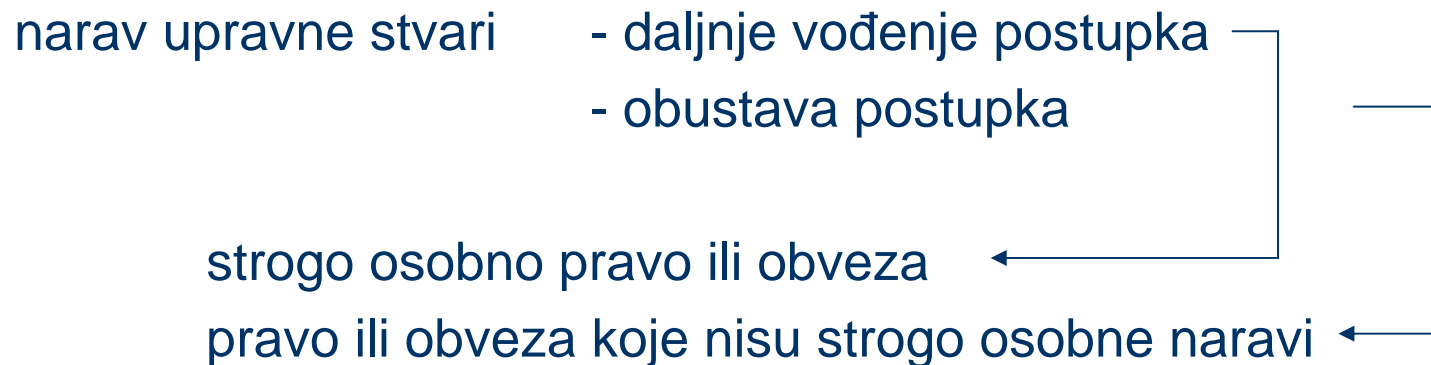
Stranačka sposobnost

- fizička ili pravna osoba
- svaka osoba koja **može biti nositelj prava odnosno obveza** o kojima se rješava u upravnom postupku:
 - tijela državne uprave i druga državna tijela, tijela jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave ili druga javnopravna tijela koja nemaju pravnu osobnost te njihove područne jedinice, odnosno podružnice
 - skupina osoba povezanih zajedničkim interesom

PRESTANAK STRANAČKE SPOSOBNOSTI

- stranačka sposobnost tijekom cijelog upravnog postupka
- smrt fizičke osobe ili prestanak postojanja pravne osobe tijekom upravnog postupka

Umrlo osoba ne može biti stranka u postupku, jer je smrću prestala njezina stranačka sposobnost. Vrhovni sud Hrvatske, Gž-380/77 od 2. veljače 1978.

OBUSTAVA POSTUPKA

RJEŠENJE O OBUSTAVI POSTUPKA

izreka rješenja:

- naznaka da se obustavlja postupak u konkretnoj upravnoj stvari te datum kada je postupak obustavljen
- na koji dio postupka se obustava odnosi, a u kojem se dijelu postupak nastavlja (djelomična obustava postupka)

obrazloženje:

- u kojoj se upravnoj stvari postupak vodio
- kada je stranka u postupku umrla ili prestala postojati
- temeljem čega je utvrđena smrt ili prestanak postojanja stranke

uputa o pravnom lijeku

dostava rješenja → nasljednicima ili pravnim slijednicima

VRSTA STRANKE U POSTUPKU

- **aktivna stranka**: stranka zahtjevom inicira pokretanje postupka
- **pasivna stranka**: protiv stranke se pokreće postupak po službenoj dužnosti ili na zahtjev protivne stranke
- **zainteresirana osoba**: u upravnom postupku štiti svoje pravne interese

pravni interes

zakon ili drugi propis

stranačka legitimacija

~~faktični interes~~

STRANAČKA LEGITIMACIJA

Osoba koja *graditelju osporava pravo na izvođenje građevinskih radova*, jer smatra da su tim radovima povrijeđena njezina prava ili pravni interesi utemeljeni na zakonu, ima položaj stranke u upravnom postupku koji se vodi radi izdavanja građevne dozvole. **Upravni sud Republike Hrvatske, Us-4319/94 od 18. veljače 1996.**

Osobe upisane u katastru kao posjednici zemljišta imaju pravni interes sudjelovati u postupku izdavanja lokacijske dozvole bez obzira na vlasničke odnose. **Upravni sud Republike Hrvatske, Us-366/1997. od 14. listopada 1998.**

Vlasnik susjednog zemljišta koji je podnio prijavu građevnoj inspekciji ima svojstvo stranke u postupku građevne inspekcije te da može izjaviti i žalbu zbog nedonošenja rješenja. **Upravni sud Republike Hrvatske, Us-3746/1997. od 11. studenog 1998.**

*Položaj stanke u postupku izdavanja građevinske dozvole za rekonstrukciju na zajedničkom dijelu zgrade imaju **svi vlasnici stanova u zgradi**, bez obzira što vlasništvo nije upisano u zemljišne knjige.* **Upravni sud Republike Hrvatske, Us-2022/98 od 25. ožujka 1999.**

STRANAČKA LEGITIMACIJA

*Pravni interes za sudjelovanjem u postupku izdavanja građevne dozvole mogu imati, ovisno o konkretnom slučaju, kao npr. o udaljenosti između građevina, čak i **osobe koje nisu neposredni susjedi** podnositelja zahtjeva. Upravni sud Republike Hrvatske, Us-1134/98 od 26. listopada 2000.*

***Neposredni susjedi** imaju svojstvo stranke u postupku utvrđivanja minimalnih tehničkih uvjeta za rad ugostiteljskog objekta. Upravni sud Republike Hrvatske, Us-1457/2001 od 26. kolovoza 2004.*

***Osoba koja je kupila stan u zgradi** ima pravni interes za ulaganje pravnih lijekova protiv rješenja kojim se odobrava parcelacija nekretnina na kojima se nalazi zgrada i koje služe potrebama zgrade iako kupoprodajni ugovor nije proveden u katastarskom operatu i zemljišnoj knjizi. Upravni sud Republike Hrvatske, Us-3755/2004. od 31. siječnja 2008.*

STRANAČKA LEGITIMACIJA

- Poslodavac* nema položaj stranke u postupku za naknadu plaće radniku zbog manje plaće na drugom odgovarajućem poslu. Upravni sud Republike Hrvatske, Us-4483/94 od 29. ožujka 1995.
- Oporučni nasljednici* usvojiteljice nisu stranke u postupku usvojenja. Upravni sud Republike Hrvatske, Us-2093/94 od 15. srpnja 1996.
- Iz *statusa osigurane osobe* ne proizlazi svojstvo stranke za sudjelovanje radnika u upravnom postupku koji tijela Zavoda za zdravstveno osiguranje vode radi utvrđivanja i naplate doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje kojih su obveznici uplate pravne ili fizičke osobe kod kojih je osiguranik zaposlen. Upravni sud Republike Hrvatske, Us-13169/01 od 15. prosinca 2005.
- Liječnik* osiguranika nije stranka u postupku pokrenutom u povodu zahtjeva osiguranika za povrat troškova liječenja. Upravni sud Republike Hrvatske, Us-2819/2002 od 19. listopada 2006.
- Poslodavac* nema svojstvo stranke u postupku ostvarivanja prava radnika na naknadu plaće zbog bolovanja. Upravni sud Republike Hrvatske, Us-7959/2003 od 20. lipnja 2007.

POSTUPOVNA SPOSOBNOST

spособnost ocijeniti značenje svojih izjava i radnji:

- potpuno poslovno sposobne osobe
- osobe s ograničenom poslovnom sposobnošću kad im se na temelju zakona priznaje ograničena poslovna sposobnost u upravnoj stvari koja je predmet postupka

poslovna sposobnost \neq postupovna sposobnost

ZASTUPANJE STRANKE

osoba ovlaštena za zastupanje:

- zakonski zastupnik
- privremeni zastupnik
- zajednički predstavnik
- opunomoćenik

Članak 32.

(2) Službena osoba u tijeku postupka **obraća se osobi ovlaštenoj za zastupanje stranke**, kad je takva osoba određena. Iznimno, **kad je to nužno za utvrđivanje činjenica i okolnosti u postupku**, službena osoba može zatražiti **neposrednu nazočnost, odnosno drugo sudjelovanje stranke u postupku**. Ako službena osoba zatraži neposrednu nazočnost ili drugo sudjelovanje stranke u postupku, o tome je dužna istodobno obavijestiti i osobu ovlaštenu za zastupanje.

ZAKONSKI ZASTUPNIK

stranka bez postupovne sposobnosti (fizička osoba, pravna osoba itd.)

određen na temelju zakona (izravnom primjenom pravne norme ili odlukom nadležnog javnopravnog tijela)

Zastupanje fizičke osobe

- roditelj zakonski zastupnik djeteta
- skrbnik zakonski zastupnik štićenika

Zastupanje pravne osobe

- zakonski zastupnik (određen zakonom)
- ovlašteni predstavnik (određen općim aktom pravne osobe)

Zastupanje jedinice samouprave – izvršni čelnik

Zastupanje Republike Hrvatske – Državno odvjetništvo

PRIVREMENI ZASTUPNIK

- stranka i osoba ovlaštena za zastupanje ne mogu prisustvovati poduzimanju pojedine postupovne radnje
- postupovno nesposobna stranka nema zakonskog zastupnika

privremeni zastupnik – osoba koja o pravima i pravnim interesima stranke brine ograničeno vrijeme, do dolaska stranke odnosno postavljanja njezinog zakonskog zastupnika

širina ovlasti: - sve radnje u postupku
 - određene radnje u postupku

javnopravno tijelo koje vodi postupak zaključak

ZAKLJUČAK O POSTAVLJANJU PRIVREMENOG ZASTUPNIKA

izreka

- kojoj se stranci postavlja privremeni zastupnik
- tko se postavlja za privremenog zastupnika
- iz kojeg od zakonom navedenih razloga.
- u kojoj će upravnoj stvari privremeni zastupnik zastupati stranku
- do kada će privremeni zastupnik zastupati stranku.

obrazloženje

- naznaka slučaja koji je doveo do određivanja privremenog zastupnika

PRIVREMENI ZASTUPNIK

1. kada postupovno nesposobna stranka nema zakonskog zastupnika
2. kada je stranci bez opunomoćenika, prebivalište, boravište ili sjedište nepoznato, a protiv nje se u postupku hitno treba poduzeti neka radnja
3. Kada stranka kojoj su identitet i adresa poznati, ali se ne nalazi na području Republike Hrvatske, na zahtjev službene osobe u za to ostavljenom roku ne odredi osobu ovlaštenu za zastupanje
4. kada interes stranke ili zaštita života i zdravlja, odnosno imovine veće vrijednosti nalažu hitno obavljanje neke postupovne radnje, a sudjelovanje stranke odnosno osobe ovlaštene za zastupanje stranke u obavljanju te radnje nije moguće ili je vezano uz nerazmjerne troškove

ZAJEDNIČKI PREDSTAVNIK I ZAJEDNIČKI OPUNOMOĆENIK

postupovna zajednica

Članak 35.

(1) Kad dvije stranke ili više njih u istom predmetu nastupaju zajednički, dužne su naznačiti koja će od njih nastupati kao zajednički predstavnik ili odrediti zajedničkog opunomoćenika.

određivanje - od stranaka
- od javnopravnog tijela koje vodi postupak

zaključak ←

- svaka stranka zadržava pravo samostalno nastupati u postupku

ZAKLJUČAK O POSTAVLJANJU ZAJEDNIČKOG PREDSTAVNIKA

Izreka:

- naznaka svih stranaka koje u istoj upravnoj stvari sudjeluju s istovjetnim zahtjevima
- naznaka upravne stvari o kojoj se odlučuje
- naznaka osobe koja se određuje kao zajednički predstavnik.
- naznaka da zajednički predstavnik ima ovo svojstvo sve dok stranke ne odrede drugog zajedničkog predstavnika ili zajedničkog opunomoćenika

Obrazloženje:

- naznaka kako sve stranke u postupku imaju istovjetne zahtjeve u rješavanju upravne stvari
- naznaka da stranke nisu postupile po zahtjevu tijela i u ostavljenom roku same postavile zajedničkog predstavnika ili zajedničkog opunomoćenika.

OPUNOMOĆENIK

- ovisno o volji i potrebama stranke
- širina ovlasti:
 - sve radnje u postupku
 - određene radnje u postupku

opunomoćenik:

- odvjetnik ili odvjetnički ured
- druga pravna osoba koja na temelju zakona može zastupati stranku
- odnosno svaka druga potpuno poslovno sposobna osoba
- ~~osoba koja se bavi nadripisarstvom~~ → kazneno djelo
- stranka može samostalno davati izjave i poduzimati druge radnje u postupku

OPUNOMOĆENIK ZA PRIMANJE PISMENA

- posebna vrsta opunomoćenika
- širina ovlasti:
 - primanje pismena
 - ~~poduzimanje drugih radnji u postupku~~

- kad se osoba na čiji je **zahtjev** pokrenut upravni postupak nalazi u **inozemstvu**, a u Republici Hrvatskoj nema **osobu ovlaštenu za zastupanje**
- propuštanje opunomoćenika za primanje pismena da bez odgode proslijedi pismeno stranci ne ispričava stranku u upravnom postupku ako za nju nastupaju štetne posljedice

STRUČNI POMAGAČ

- ~~osoba ovlaštena za zastupanje~~
- pomaže stranci u razjašnjavanju određenih stručnih pitanja koja se pojave u postupku

Hvala na pozornosti !

POSTUPANJE STRANAKA U SLUČAJU NERJEŠAVANJA NJIHOVOG ZAHTJEVA

**Dunja Jurić - Knežević,
sutkinja Upravnog suda Republike Hrvatske**

NEDONOŠENJE RJEŠENJA U PRVOM STUPNJU – ŽALBA

- rok 30 dana
 - 60 dana (ispitni postupak)
 - počinje teći od podnošenja urednog zahtjeva
 - unutar roka rješenje treba biti i dostavljeno
-

TRAŽENJE DEKLARATORNOG RJEŠENJA KOD PREDMNJEVE USVAJANJA ZAHTJEVA

- nakon isteka roka u postupku gdje je predviđena predmnjeva usvajanja zahtjeva na traženje stranke javnopravno tijelo u roku 8 dana izdaje o tome deklaratoran akt

 - čl. 102. ZUP
-

NEDONOŠENJE RJEŠANJA U DRUGOM STUPNJU – TUŽBA

- rok 60 dana, požurnica, 7 dana (važeći ZUS)
 - rok – 8 dana od isteka roka za odlučivanje (novi ZUS)
-

PRIGOVOR

- zbog izostanka obavijesti o predstavci (čl. 42. st. 4. ZUP)
 - zbog neizdavanja obavijesti (čl. 155. st. 4. ZUP)
 - zbog nepostupanja javnopravnog tijela u upravnoj stvari (kada se ne donosi rješenje – čl. 156. ZUP)
 - zbog propuštanja radnji pružatelja javnih usluga (čl. 157. st. 3.)
-

ROKOVI

- rokovi za zaštitu zbog šutnje su dilatorni
 - s podnošenjem žalbe odnosno tužbe ne može se zakasniti
-

ZAJEDNIČKA UPRAVNA STVAR

KOMPLEKSNI UPRAVNI AKT – UVODNE NAPOMENE

OSNOVNI OBLICI I NAČINI SURADNJE (čl. 21. ZUP)

- **sporazumno izdavanje rješenja**
 - **odlučivanje jednog tijela uz suglasnost, odobrenje, potvrdu ili mišljenje drugog tijela**
 - **predmnjeva u korist stranke kad akcesorni akt nije izdan u propisanom roku**
-

DRUGOSTUPANJSKA ODLUKA

- nadležnost kad je akcesorni akt izdalo tijelo koje odlučuje o žalbi
 - samo kasacijske ovlasti
 - (raniji ZUP – riješeno, novi ZUP - ?)
roku
-

IZOSTANAK PROPISANE SURADNJE I PRAVNI LIJEKOVI

- razlog za poništenje u povodu žalbe i nakon isteka roka za žalbu (nakon konačnosti)
 - čl. 117. st. 2. i čl. 129. ZUP
 - iznimka od načela zabrane *reformatio in peius* - čl. 118.
-

NEKA PITANJA IZ PRAKSE

- mora li donositelj akcesornog akta biti javnopravno tijelo
 - važnost obrazloženja akcesornog akta
-

**Žalba kao devolutivni pravni lijek
u upravnom postupku
– primjeri žalbe**

Božo Gagro,
sudac Upravnog suda Republike Hrvatske, u m.

**Dostava prema Zakonu o općem
upravnom postupku i Uredbi o
uredskom poslovanju
-ogledni primjeri**

Štefanija Kasabašić, dipl. iur.
savjetnica pučkog pravobranitelja Republike Hrvatske

DOSTAVA U UPRAVNOM POSTUPKU

Primjena:

Zakona o općem upravnom postupku i

Uredbe o uredskom poslovanju

Obavješćivanje u upravnom postupku

- ❑ Službena osoba dužna je obavijestiti stranku i dr. sudionike o tijeku i radnjama u postupku osobno ili po ovlaštenoj osobi
- ❑ Usmeno, elektroničkim putem, neposrednim uručenjem pismena, poštom ili na dr. način
- ❑ O tijeku postupka i razgledavanje spisa
- ❑ Dostava pismena tijela (osobna, posredna i dr)

Razgledavanje spisa predmeta

- Pravo stranke ili drugih ovlaštenih osoba na razgledavanje i umnožavanje akata spisa
- Osim zapisnika o glasovanju, nacрта rješenja i akata s oznakom tajnosti i zbog zaštite stranke
- Odobrava se na usmeni ili pisani zahtjev osobe koja dokaže pravni interes
- Zahtjev se odbija rješenjem, a žalba se može uložiti prema općim pravilima o žalbi

Dostava u upravnom postupku

- Osobna i posredna dostava
- Dostava zajedničkom predstavniku
- Dostava pravnoj osobi ili osobi koja obavlja registriranu djelatnost i javno pravnom tijelu
- Dostava u posebnim slučajevima - osobama u oruž. snagama, policiji, riječnom, zračnom kopnenom i pomorskom prometu, lišenima slobode i u inozemstvu, str. državljanima ...

Osobna dostava

- Dostava rješenja i drugih akata tijela neposredno osobi na koju su naslovljena
- Ako počinje teći rok koji se ne može produžiti ili je takva dostava propisana (ako od dana dostave teče rok za žalbu ili upravni i drugi spor ili se računa drugi prekluzivni rok
- Poziv za usmenu raspravu koja se može održati bez uredno pozvane stranke ili obustaviti postupak

Postupak osobne dostave pismena

- Osobno naslovljenoj osobi koja potpisuje dostavnicu i navodi datum primitka
- Ako se osoba ne zatekne na mjestu dostave dostavljač će ostaviti obavijest o pokušanoj i ponovnoj dostavi
- Pisana obavijest ostavlja se u poštanskom sandučiću, pretincu i dr. vidljivom mjestu ili zatečenoj osobi na mjestu dostave

Sadržaj obavijesti o pokušanoj dostavi

- Ime, prezime i adresa stranke
- Broj i datum pismena koje se dostavlja
- Naziv tijela kojeg se pismeno dostavlja
- Datum i vrijeme pokušane dostave
- Obavijest o danu i satu ponovne dostave
- Naputak gdje se do tada može podići pismo
- Potpis dostavljača

Ponovljena osobna dostava

- Ako se osoba ne zatekne (ili odbije primiti pismo) pismo se ostavlja u poštanskom sandučiću ili dr. vidljivom mjestu
- Na dostavnici će se naznačiti: datum ponovljene dostave, da osoba nije zatečena na mjestu dostave (ili je odbila), mjesto gdje je pismo ostavljeno i potpis dostavljača
- Dostava je time izvršena, a **obavijest i dostavnica** se predaju u spis.

Osobna dostava pismena je izvršena

- Kad je uručeno naslovljenoj osobi
- Kad je ostavljeno u pretincu, ako je n. osoba odbila ili nije zatečena u ponovnoj dostavi
- **Osim ako stranka dokaže da iz opravdanih razloga nije mogla primiti pismeno**
- O provedenom postupku dostave tijelo mora imati pisane dokaze u spisu

Dostava u slučaju promjene adrese stranke

- Stranka je dužna tijelo obavijestiti o promjeni adrese, ako se postupak vodi po zahtjevu
- Ako ne obavijesti tijelo daljnja dostava u postupku se obavlja putem **oglasne ploče**
- Dostava se smatra obavljenom protekom roka od 8 (osam) dana od stavljanja pismena na oglasnu ploču
- O tome je potrebno sastaviti službenu bilješku

Promjena adrese zastupnika ili opunomoćenika za primanje pismena

- Ako zastupnik ili opunomoćenik za primanje pismena promjeni adresu dostava se obavlja izravno stranki
- Nedostupna stranka takvom dostavom trpi štetne posljedice
- To i stoga što opunomoćenika za primanje pismena sada može odrediti samo stranka, a ne više i po službenoj dužnosti

Dvojbe u dostavi zbog promjene adrese

- U postupku po službenoj dužnosti ako se rješenje donese na temelju pogrešnih podataka službene evidencije
- Treba provjeravati podatke u službenoj evidenciji
- U protivnom stranka može tražiti povrat u prijašnje stanje ili obnovu postupka

Posredna dostava

- Ako se naslovljena osoba ne zatekne na mjestu dostave, pismo se može uručiti odraslom članu kućanstva
- Osim osobi s protivnim interesom u postupku
- Ako član kućanstva ne želi ili ne može predati pismo ostavlja se u poštanskom sandučiću ili pretincu
- U dostavnici se navodi dan i način dostave

Dostava zajedničkom predstavniku

- Zajedničkog predstavnika dužne su odrediti same stranke
- Ako to ne učine službena će osoba naložiti strankama zaključkom rok u kojem su to dužne
- Nakon toga službena osoba će zaključkom odrediti jednu od stranaka
- Dostava se obavlja zajedničkom predstavniku

Mjesto i vrijeme dostave

- Na adresu iz zahtjeva stranke odnosno mjesta na kojem stranka trenutano nalazi
- Na adresu prebivališta, boravišta ili mjesta na kojem se stranka nalazi u postupku po službenoj dužnosti
- Pravnoj osobi i drugoj osobi koja obavlja registriranu djelatnost i JPT na adresu sjedišta
- Radnim danom od 8,00 – 20,00 sati i dr.

Zaključno

- ❑ Pravila postupka dostave se moraju poštivati i o tome sastavljati bilješke kao dokaz u spisu
- ❑ Primjeri obavijesti i službenih bilješki na dostavnicama nalaze se u prilogu materijala
- ❑ Dvojbe u vezi promjene adrese stranke ili ovlaštenih osoba, tako i u postupcima po službenoj dužnosti ne treba zlorabiti
- ❑ Stranka će moći pobijati urednost dostave

**Primjena ZUP-a
u postupcima trgovačkih društava
i ustanova koje imaju javne ovlasti u
komunalnom gospodarstvu
-primjeri akata**

Desa Sarvan, dipl. iur.
pročelnica Upravnog odjela za LP(R)S Istarske županije

- 5 načina organizacije komunalnih djelatnosti :
 - osnivanjem trgovačkog društva ili
 - javne ustanove, ili
 - službe – vlastitog pogona ili
 - davanjem koncesije pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju ugovora o koncesiji, ili
 - zaključenjem ugovora o povjeravanju komunalnih poslova sa pravnom ili fizičkom osobom registriranom za obavljanje komunalnih djelatnosti

- *Ustanova je pravna osoba čije je osnivanje i ustrojstvo uređeno Zakonom o ustanovama (NN br. 76/93, 29/97,- ispr., 47/99 i 35/08 - osniva se za trajno obavljanje djelatnosti odgoja i obrazovanja, znanosti, kulture, informiranja, športa, tjelesne kulture, tehničke kulture, skrbi o djeci, zdravlja, socijalne skrbi, skrbi o invalidima i druge djelatnosti, ako se ne obavljaju radi stjecanja dobiti.*
- *Na pravnu osobu koja navedene djelatnosti obavlja radi stjecanja dobiti primjenjuju se propisi o trgovačkim društvima.*

- Trgovačko društvo je pravna osoba koja samostalno trajno obavlja gospodarsku djelatnost *radi ostvarivanja dobiti* proizvodnjom, prometom robe ili pružanjem usluga na tržištu.
- Trgovačko društvo većinskom izravnom ili neizravnom vlasništvu JLS, odnosno JPRS međutim , osniva se za *izvršavanje javne službe i djelatnosti u javnom interesu.*

- *većinski dio dionica, odnosno udjela JLS :*

+ 25% ?+ 50% ?+75%

a) njihov osnivač pravna osoba javnog prava

b) obavljaju *javne službe i djelatnosti u javnom interesu,*

c) mogu obavljati javne ovlasti.

- Pravna osoba u većinskom izravnom ili neizravnom vlasništvu JLS, odnosno JPRS jest pravna osoba čije dionice ili poslovni udjeli spadaju u njihov portfelj ili u odnosu na koje te jedinice imaju osnivačka (vlasnička) prava.
- Ove pravne osobe imaju status izvanproračunskog korisnika proračunskih sredstava, a osnivaju se imovinom tih jedinica za *izvršavanje javnih službi i djelatnosti u javnom interesu*

- TRGOVAČKO DRUŠTVO U VEĆINSKOM VLASNIŠTVU JLS, ODNOSNO JPRS - Pravna osoba javnog prava ?
- (1) Stopa ugovornih kamata između osoba od kojih barem jedna nije trgovac ne može biti viša od stope zakonskih zatezних kamata koja je vrijedila na dan sklapanja ugovora, odnosno na dan promjene ugovorne kamatne stope, ako je ugovorena promjenjiva kamatna stopa (članak 26. ZOO).
- (2) Stopa ugovornih kamata između trgovaca, odnosno trgovca i osobe javnog prava ne može biti viša od stope zakonskih zateznih kamata određene sukladno stavku 1. ovoga članka, uvećane za polovinu te stope,
- »(6) U smislu ovoga Zakona osobe javnog prava su osobe koje su obvezne postupati po propisima o javnoj nabavi, osim trgovačkih društava.«

- Na pravo vlasništva JLS i JPRS na odgovarajući će se način primjenjivati pravila o vlasništvu Republike Hrvatske, ako nije što drugo određeno zakonom, niti proizlazi iz naravi tih osoba. Isto vrijedi i za pravo vlasništva ustanova, te s njima izjednačenih pravnih osoba. (stavak 8. članak 35. ZV).

- **SPECIFIČNOSTI:**
- **Osnivanje i prestanak pravnih osoba čiji je osnivač ili suosnivač JLS , odnosno JPRS,**
- **Tijela pravnih osoba čiji je osnivač ili suosnivač JLS,**
- **Izvještavanje i revidiranje računovodstvenih iskaza,**
- **Javno-privatno partnerstvo pravnih osoba čiji je osnivač ili suosnivač JLS , odnosno JPRS,**

- **Zaduživanje i davanje jamstava**
- **Stjecanje i prodaja kapitalnih uloga u trgovačkim društvima i pretvaranje potraživanja u udjel u kapitalu**
- **Proračunski nadzor**
- **Raspolaganje nekretninama**
- **Upravljanje imovinom pravnih osoba u vlasništvu JLS , odnosno JLP(R)S**

- **Javna nabava za robe i usluga, te ustupanje radova**
- **Predstavnik JLS, odnosno JPRS u skupštini trgovačkog društva - rješenje ustavnog suda republike hrvatske broj: U-II-38101/2009 od 17. ožujka 2010.godine (NN br. 36/10)**

- Pravo EZ dotacije poduzećima kojima je povjereno obavljanje službi od općeg gospodarskog interesa moraju biti *proporcionalne stvarnim troškovima službi* i ne smiju prelaziti određene granice. Subvencije (naknade) za djelatnosti od općeg interesa mogu davati državne ili lokalne vlasti iz njihovih proračuna pod uvjetima : da se time ne narušava slobodno tržišno nadmetanje i da su primjerene potrebi osiguranja dostupnosti usluga javnih službi svim korisnicima.

- JAVNI ISPORUČITELJ Čl. 201. Zakona o vodama (NN BR. 153/09 – 1. 01. 2010)
- Djelatnost javne vodoopskrbe i javne odvodnje obavljaju javni isporučitelji vodne usluge.
- Iznimno od stavka 1., JLS mogu drugim pravnim, odnosno fizičkim osobama dati koncesiju iz članka 171. stavka 3. Zakona.
- Pravne i fizičke osobe iz stavka 1.i 2. članka isporučitelji su vodnih usluga.

Javni isporučitelj usluga

Članak 202. Zakona o vodama

- Javni isporučitelj vodnih usluga javne vodoopskrbe ili javne odvodnje je trgovačko društvo ili ustanova u kojem udjele, odnosno dionice u temeljnom kapitalu, odnosno osnivačko pravo imaju isključivo JLS.
- Javni isporučitelj vodne usluge ne može obavljati druge djelatnosti, osim javne vodoopskrbe i javne odvodnje, odnosno djelatnosti iz članka 125. stavka 3. Zakona.

JLS u kojima je obavljanje komunalnih djelatnosti opskrbe pitkom vodom, odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda bilo ustrojeno sukladno članku 4. stavku 1. točki 3. (*tj. vlastiti pogon*) i stavku 3. Zakona o komunalnom gospodarstvu (NN br. 36/95., 70/97., 128/99., 57/00., 129/00., 59/01., 82/04., 178/04., 38/09. i 79/09.) dužne su uskladiti obavljanje djelatnosti javne vodoopskrbe i javne odvodnje s odredbama ovoga Zakona u roku od 2 godine od njegovog stupanja na snagu.

- Pravni status i predmet poslovanja isporučitelja komunalnih usluga u djelatnostima opskrbe pitkom vodom, odvodnje i pročišćavanje otpadnih voda čiji je pravni status uređen sukladno Zakonu o komunalnom gospodarstvu (NN br. 36/95., 70/97., 128/99., 57/00., 129/00., 59/01., 82/04., 178/04., 38/09. i 79/09.) mora se uskladiti s odredbama ovoga ZV u roku od 1 godine od stupanja na snagu propisa iz članka 203. stavka 2. ZV (Pravilnik o uvjetima tehničke opremljenosti te brojnosti i stručnosti zaposlenika).

- Iznimno (od stavka 3.) ako isporučitelj komunalnih usluga u djelatnostima opskrbe pitkom vodom, odvodnje i pročišćavanje otpadnih voda čiji je pravni status uređen sukladno Zakonu o komunalnom gospodarstvu (NN br. 36/95., 70/97., 128/99., 57/00., 129/00., 59/01., 82/04., 178/04., 38/09. i 79/09.) obavlja i druge komunalne djelatnosti sukladno tom Zakonu, dužan je iz predmeta svoga poslovanja isključiti te komunalne djelatnosti u roku od 3 godine po stupanju na snagu ZV.

- Stekne li treća osoba poslovni udio, dionice ili osnivačka prava u javnom isporučitelju vodnih usluga ili ako javni isporučitelj vodne usluge obavlja ili je u sudskom registru registriran za obavljanje djelatnosti protivno stavku 2. ovoga članka prestaje mu pravni status javnoga isporučitelja vodnih usluga i pravo obavljati djelatnosti javne vodoopskrbe i javne odvodnje.

- Javne ovlasti
- Javne ovlasti mogu biti pravnim osobama (pa tako i trgovačkom društvu ili javnoj ustanovi u komunalnom gospodarstvu) podijeljene a) zakonom i b) na temelju odluke predstavničkog tijela JLS,

- odlukom predstavničkog tijela JLS , za komunalne djelatnosti prijevoz putnika u javnom prometu, odlaganje komunalnog otpada, održavanje javnih površina, održavanje nerazvrstanih cesta i obavljanje pogrebnih poslova i može pravnim osobama koje obavljaju te komunalne djelatnosti povjeriti da u sklopu djelatnosti radi koje su osnovane a) općim aktima uređuju određene odnose, b) rješavaju u pojedinačnim upravnim stvarima o pravima, obvezama i odgovornostima fizičkih i pravnih osoba te c) obavljaju druge javne ovlasti

- uprava groblja , prema članku 13. Zakona o grobljima (NN 19/97) daje grobno mjesto na korištenje na neodređeno vrijeme uz naknadu te o tome donosi rješenje,
- zainteresirana osoba može izjaviti žalbu nadležnom tijelu za komunalne poslove JLS.

- Čl. 62. Zakona o financiranju vodnog gospodarstva (NN 153/09 – stupio na snagu 1. siječnja 2010. godine, osim odredbi navedenih u članku 95. stavku 1.), naknada za priključenje na komunalne vodne građevine obračunava se rješenjem o obračunu koje donosi *nadležno upravno tijelo JLS*.
- nakon stupanja na snagu ZFVG za donošenje ovih rješenja *isključena je mogućnost* prijenosa javnih ovlasti odlukom predstavničkog tijela JLS na pravne osobe u vlasništvu JLS.

- Čl. 23. ZUP-a
- - u upravnom postupku postupa službena osoba u opisu poslova koje je vođenje tog postupka ili rješavanje o upravnim stvarima, sukladno propisima o ustrojstvu javnopravnih tijela,
- *u javnopravnim tijelima službena osoba koja vodi postupak ili rješava o upravnim stvarima mora imati odgovarajuću stručnu spremu, potrebno radno iskustvo i položen državni stručni ispit.*

- zaštita korisnika javnih usluga u odnosu na (ne)postupanje isporučitelja (članak 157. ZUP-a).
- Pod *postupanjem* pružatelja javnih usluga smatra se *poduzimanje ili propuštanje radnji* pružatelja javnih usluga koje imaju učinak na prava, obveze ili pravne interese fizičkih i pravnih osoba, a o kojima se *ne* rješava u upravnom postupku.

- Smatramo da je, s obzirom na oprečna mišljenja u praksi glede pojedinih i značajnih pravnih pitanja o načinu poslovanja trgovačkih društava i ustanova u većinskom vlasništvu JLS, o čemu su se imale prilike očitovati najviše pravne instance u Republici Hrvatskoj, *de lege ferenda* potrebno žurno intervenirati u pojedine zakonske tekstove koji uređuju predmetnu pravnu materiju i izričitom izrekom zakonske norme razriješiti sporna pravna pitanja.